

Lov om rettsgebyr (rettsgebyrloven)

Gjelder fra: 01.01.2017 - HISTORISK VERSJON

Dato	17.12.1982 nr. 86
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Avd/dir	
Publisert	ISBN 82-504-1400-4
Ikrafttredelse	01.03.1983
Sist endret	LOV-2016-12-16-95 fra 01.01.2017
Gjelder for	
Hjemmel	
Kunngjort	
Korttittel	Rettsgebyrloven

Lovens tittel endret ved lov 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494). - Jf. tidligere lov 18 des 1959 nr. 11.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. Gebyr etter bestemmelse gitt i eller i medhold av denne lov tilfaller staten med mindre annet er bestemt.

Gebyret beregnes med utgangspunkt i et grunngebyr kalt rettsgebyret. Rettsgebyret fastsettes av departementet i forskrift.

0 Endret ved lover 13 des 1985 nr. 90, 19 des 1986 nr. 74, 18 des 1987 nr. 98, 23 des 1988 nr. 103, 22 des 1989 nr. 106, 21 des 1990 nr. 75, 20 des 1991 nr. 85, 8 jan 1993 nr. 20, 23 des 1994 nr. 76, 22 des 1995 nr. 81, 20 des 1996 nr. 105, 19 des 1997 nr. 97, 18 des 1998 nr. 82, 22 des 1999 nr. 101 (ikr. 1 jan 2000, rettsgebyret hevet fra kr 530 til kr 600), 21 des 2000 nr. 120 (ikr. 1 jan 2001, rettsgebyret hevet til kr 655), 14 des 2001 nr. 97 (ikr. 1 jan 2002, rettsgebyret hevet til kr 670), 20 des 2002 nr. 103 (ikr. 1 jan 2003, rettsgebyret hevet til kr 700), 27 juni 2003 nr. 63 (ikr. 1 juli 2003, rettsgebyret hevet til kr 740), 25 juni 2004 nr. 54 (ikr. 1 juli 2004, rettsgebyret hevet til kr 845), 21 des 2005 nr. 132 (ikr. 1 jan 2006, rettsgebyret hevet til kr 860), 18 des 2015 nr. 125 (ikr. 1 jan 2016, rettsgebyret hevet til kr 1.025), 16 des 2016 nr. 95 (ikr. 1 jan 2017).

§ 2. Gebyret betales av den som har begjært forretningen. Den som har begjært en bestemt forretning, må også betale for andre gebyrpliktige forretninger som nødvendig følger med den begjærte forretning.

Den som har begjært forretningen eller vedkommende rettergangsskritt dekker også alle utgifter til meddommere, skjønnsmedlemmer, sakkyndige, vitner, oversettelser, særlige undersøkelser og andre sideutgifter. Dette gjelder likevel ikke utgifter hvor det er særskilt fastsatt at utgiften dekkes av det offentlige. Når retten har funnet det nødvendig med oversettelser til og fra samisk, dekkes utgiftene av staten. Sideutgifter som må ses som en følge av at saken har prinsipiell betydning for den ene parten, kan denne parten pålegges å betale. Godtgjøring til rettsmekler og hjelper som er fastsatt etter tvisteloven § 8-4 tredje ledd dekkes med lik andel av partene.

Er en forretning begjært av en person eller myndighet på vegne av en annen, blir begge ansvarlige for gebyret. Har staten begjært en forretning på vegne av noen, kan staten kreve refusjon av denne med mindre noe annet følger av lov.

Kongen kan ved forskrift gjøre de unntak fra reglene i denne paragraf som følger av overenskomst med fremmed stat.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 11 apr 2005 iflg. res. 1 apr 2005 nr. 272), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474).

§ 3. Gebyr og sideutgifter som ikke dekkes av gebyret betales forskuddsvis såfremt ikke annet er bestemt. Kan beløpet ikke fastsettes på forhånd, innbetales et så stort forskudd som vedkommende tjenestemann finner tilstrekkelig.

Departementet kan ved forskrift bestemme at betaling for visse forretninger eller betaling fra visse grupper rekvirenter kan tas i etterskudd.

Krav på betaling fra andre enn stat, fylkeskommune eller kommune er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav som nevnt i første ledd innkreves av Statens innkrevingsentral med mindre departementet bestemmer annet.

Bestemmelsen i § 2 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Er det ikke betalt tilstrekkelig forskudd når erklæring om et rettergangsskritt blir satt fram, skal retten sette en kort frist for betalingen. Skjer betaling ikke innen utløpet av denne fristen, skal erklæringen avvises med mindre reglene i § 5 får anvendelse. Skjer betaling innen utløpet av fristen, har det ikke betydning for bedømmelsen av spørsmålet om når erklæringen ble satt fram, at betaling først fant sted etterpå.

Ved manglende betaling for rettergangsskritt som skal betales av en part etter § 2 annet ledd femte punktum, kan rettergangsskrittet likevel foretas. § 5 annet ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 11 apr 2005 iflg. res. 1 apr 2005 nr. 272), 21 des 2005 nr. 132 (ikr. 1 jan 2006), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 4. Gebyrplikten for sivile tvister, skjønn, tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring inntreer når saken er ført inn i sakslisten og for overprøving ved høyere instans innføring i dennes saksliste. Ved tinglysing er påføringen av attest for tinglysing avgjørende for gebyrplikten. For bobehandling gjelder de særlige regler i kapittel 5.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 5 sep 2003 nr. 92 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 21 des 2007 nr. 127 (ikr. 1 jan 2008), 9 mai 2014 nr. 16 (ikr. 9 mai 2014 iflg. res. 9 mai 2014 nr. 625).

§ 5. Når en part har søkt om fri sakførsel eller fritak for rettsgebyr etter lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri retts hjelp, bør det gis henstand med gebyrbetalingen til søknaden er avgjort. Det skal i så fall heller ikke kreves sikkerhet for gebyret.

Hvis en part som har begjært et rettergangsskritt, har fått henstand etter første ledd eller slik henstand kan påregnes, skal domstolen tillate at vedkommende rettergangsskritt foretas. I andre tilfeller kan domstolen tillate at et rettergangsskritt foretas dersom den parten som har begjært det, ikke kan betale straks, og det vil være til skade eller vesentlig ulempe for parten om rettergangsskrittet ikke foretas. Krever rettergangsskrittet utbetalinger, kan pengene legges ut av det offentlige.

Når rettergangsskritt er foretatt med henstand, skal retten sette en frist for betalingen. Inntil betaling har skjedd, eller fristen er utløpt, skal retten bare foreta slike skritt i saken som den finner nødvendige. Skjer betaling ikke innen utløpet av fristen, avsies fraværsavgjørelse etter tvisteloven § 16-9 eller § 16-10.

0 Endret ved lover 20 des 1991 nr. 85, 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 5 a. Avgjørelser etter denne lov eller etter bestemmelser gitt i medhold av denne lov kan ankes eller påklages på følgende måte:

1. Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 2, 3, 4 og 5 hos en domstol kan ankes til overordnet domstol etter de regler som gjelder for anke i forbindelse med forretningen. Avgjørelser truffet av Arbeidsretten kan ikke ankes.
2. Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 3 hos en lensmann, namsfogd eller politistasjon kan påklages til tingretten etter reglene i skjønnsloven § 31.
3. Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 4 og § 25 hos en lensmann, namsfogd eller politistasjon eller hos en særskilt namsmann kan påklages til tingretten etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 5-16. Avgjørelsen kan påklages selv om fullbyrdelsen er avsluttet. Klagefristen er en måned.
4. Avgjørelser etter § 27 a kan ankes etter de regler som gjelder for anke mot avgjørelser under vedkommende forretning.

0 Tilføyd ved lov 29 juni 1990 nr. 47, endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 19 des 1997 nr. 97 (ikr. 1 jan 1998), 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 20 des 2002 nr. 104 (ikr. 1 jan 2003), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901) som endret ved lov 17 juni 2005 nr. 84, 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474). Endres ved lov 11 mai 2017 nr. 26 (ikr. 1 juni 2017 iflg. res. 11 mai 2017 nr. 563). Endres ved lov 11 mai 2017 nr. 26 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 11 mai 2017 nr. 563).

§ 5 b. Anke eller klage etter § 5 a har ikke oppsettende virkning.

For anke eller klage etter § 5 a betales ikke gebyr. For anke mot en domstols avgjørelse av en anke eller en klage etter § 5 a betales 6 ganger rettsgebyret.

Underinstansen skal tilrettelegge saken for overinstansen og gi slik redegjørelse for saken som er nødvendig for overinstansen.

Om dekning av sakskostnader av det offentlige gjelder forvaltningsloven § 36 første ledd og tredje ledd første og annet punktum tilsvarende.

0 Tilføyd ved lov 29 juni 1990 nr. 47, endret ved lover 12 jan 1995 nr. 4 (ikr. 1 apr 1995), 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av loven, herunder bestemmelser om innføring, regnskapsføring og kontroll.

§ 6 a. I de tilfeller hvor gebyret for et rettergangsskritt ender med desimaler, skal gebyret rundes nedover til nærmeste krone.

0 Tilføyd ved lov 17 des 1993 nr. 125.

Kapittel 2. Tvistemål.

A. Forliksrådene.

§ 7. For behandling av en sak ved forliksrådet betales rettsgebyret selv om forliksklagen senere blir trukket tilbake eller avvist. Dersom samme sak bringes inn for forliksrådet på ny etter å ha vært behandlet i utenrettslig tvistenemnd som omhandlet i tvisteloven § 6-2 annet ledd bokstav c, betales ikke nytt gebyr.

Trekkes en forliksklage før pålegg om tilsvar eller innkalling er sendt innklagede, påløper ikke gebyr. Betalt gebyr tilbakebetales.

Blir en forliksklage avvist på grunn av manglende gebyrbetaling, påløper ikke gebyr.

0 Endret ved lover 24 aug 1990 nr. 54, 17 des 1993 nr. 125, 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

B. Tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett.

0 Overskriften endret ved lov 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416).

§ 8. Det skal betales 5 ganger rettsgebyret for søksmål, herunder overføring av tvist til søksmåls former, ved tingrett (inngangsgebyr). Varer hovedforhandlingen mer enn én dag, påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag til og med dag fem og deretter 4 ganger rettsgebyret pr. dag. For behandling av ankesak som tillates fremmet, betales ved lagmannsrett og ved Høyesterett 24 ganger rettsgebyret. Varer hovedforhandlingen mer enn én dag, påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag til og med dag fem og deretter 4 ganger rettsgebyret pr. dag. Avgjøres anken uten at ankeforhandling blir holdt, betales halvparten av fullt inngangsgebyr.

Det betales inngangsgebyr som for særskilt sak når saksøkte har brakt inn krav til pådømming, og for regressøksmål. Ved ankebehandling gjelder tilsvarende regel. For ny behandling etter at begjæring om oppfriskning mot fraværsgjørelse eller gjenåpning er tatt til følge, betales også som for særskilt sak.

Er avgjørelse i en sak opphevet og sendt til videre behandling fra ankeinstansen, betales ikke nytt gebyr for behandlingen.

Blir søksmålet eller anken avvist, nektet fremmet eller hevet, betales 2 ganger rettsgebyret. Blir søksmålet eller anken avvist på grunn av manglende gebyrbetaling, betales ikke gebyr.

I de tilfeller saken trekkes eller forlik inngås senest 4 uker før hovedforhandling, betales 2 ganger rettsgebyret. Trekkes saken tilbake eller forlik inngås på et senere tidspunkt eller under hovedforhandling, eller fraværsgjørelse avvises, betales halvparten av fullt gebyr. For beregning av 4-ukersfristen gjelder reglene i domstoloven § 146 annet ledd tilsvarende.

Femte ledd gjelder tilsvarende dersom dom blir avsagt på grunnlag av partenes enighet.

For behandling av anke mot kjennelser og beslutninger og krav om gjenåpning betales 6 ganger rettsgebyret. Blir anken avvist, nektet fremmet eller hevet, betales 2 ganger rettsgebyret. Blir anke avvist på grunn av manglende gebyrbetaling, betales ikke gebyr. For anke til tingrett over beslutninger i forlikrådet betales 2 ganger rettsgebyret. For anke over avgjørelser om avslag på fri sakførelse etter lov om fri rettshjelp § 27 betales ikke gebyr.

For saker som behandles etter tvisteloven kapittel 10 betales 3,5 ganger rettsgebyret. Ved anke mot slik dom gjelder første ledd, men slik at det bare betales 4 ganger rettsgebyret hvis lagmannsretten opphever dommen etter tvisteloven § 29-12 annet ledd.

Når saken først har vært behandlet i forlikrådet, reduseres betalingen etter første ledd første punktum og etter åttende ledd med rettsgebyret.

0 Endret ved lover 27 juni 1986 nr. 48, 21 des 1990 nr. 75, 17 des 1993 nr. 125, 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 14 des 2001 nr. 96 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1415), 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 15 apr 2005 nr. 17 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 15 apr 2005 nr. 339), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 9. For behandling av mortifikasjonssak betales 0,8 ganger rettsgebyret. Nødvendige utgifter til kunngjøring dekkes av staten. Blir saken avsluttet uten at kunngjøring har vært innrykket, betales halvparten av fullt gebyr.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 18 des 2015 nr. 125 (ikr. 1 jan 2016).

§ 10. For behandling av følgende saker betales ikke gebyr eller for meddommere i de tilfelle hvor retten må settes med meddommere:

1. sak om farskap,
2. sak om opphevelse av adoptivforhold,
3. sak om separasjon eller skilsmisse eller et ekteskaps omstøtelse,
4. sak om barnefordeling, samværsrett eller foreldremyndighet,
5. sak om bidrag til barn eller til ektefelle eller tidligere ektefelle,
6. sak mellom ektefolk eller fraskilte om opphevelse av formuesfellesskap, formuens fordeling, pensjon, bruksrett til løsøre og fast eiendom og om lignende økonomiske forhold,
7. sak om fratakelse av den rettslige handleevnen etter vergemålsloven,
8. - - -
9. sak som reises av en trygdet mot Arbeids- og velferdsdirektoratet eller ellers i henhold til pensjons- eller

trygdlovgivningen,

10. sak mot arbeidsgiver, når saken gjelder tjeneste- eller arbeidsforhold og reises av arbeidstaker,
11. sak som etter lov om arbeidstvister behandles av tingretten,
12. sak etter tvisteloven kapittel 36 om administrative tvangsvedtak i helse- og sosialsektoren, jfr. også lov om fri rettshjelp § 16 første ledd nr. 2.
13. rettsanmodning fra utenlandsk myndighet,
14. sak om leie av bolig etter reglene i husleieloven og rettigheter til andel i borettslag,
15. sak som behandles etter lov om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner, jfr. samme lov § 8.
16. sak etter utlendingsloven § 129 annet ledd, jf. også lov om fri rettshjelp § 16 første ledd nr. 4.

Retten bør gi fritak for rettsgebyr for den som har bistandsadvokat etter straffeprosessloven § 107 e og forsvarer etter § 100 tredje ledd i saker som behandles etter straffeprosessloven § 434 syvende ledd og § 435.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 13 des 1991 nr. 81, 26 mars 1999 nr. 17 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 26 mars 1999 nr. 248), 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 15 aug 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 603), 15 apr 2005 nr. 17 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 15 apr 2005 nr. 339), 16 juni 2006 nr. 20 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 631), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 7 mars 2008 nr. 5 (ikr. 1 juli 2008 iflg. res. 7 mars 2008 nr. 242), 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12, 21 juni 2013 nr. 92 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1497), 12 mai 2015 nr. 27 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 469).

Kapittel 3. Skjønn m.v.

§ 11. For behandling av skjønn og takster som styres av en dommer ved de alminnelige domstoler, dommer i jordskifteretten eller av en lensmann, namsfogd eller politistasjonssjef, betales 5 ganger rettsgebyret for hver dag eller del av dag som skjønnet varer. Ved gebyrberegningen tas ikke med dager da bare skjønnsmedlemmene er samlet til gransking eller verdsettelse.

Trekkes saken tilbake eller på annen måte avsluttes før første rettsmøte er holdt, betales 2 ganger rettsgebyret.

For klage over avgjørelser under skjønn som styres av en lensmann, namsfogd eller politistasjonssjef, jf. skjønnsloven § 31, betales rettsgebyret.

For overskjønn og overtakster gjelder de samme gebyrregler som for skjønn og takster.

0 Endret ved lover 17 des 1993 nr. 125, 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901) som endret ved lov 17 juni 2005 nr. 84, 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 18 des 2015 nr. 125 (ikr. 1 jan 2016), 15 aug 2014 nr. 59 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 15 aug 2014 nr. 1084). Endres ved lov 11 mai 2017 nr. 26 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 11 mai 2017 nr. 563).

§ 12. Holdes en skjønnsforretning etter begjæring av begge parter, betales bare ett gebyr.

Holdes ekspropriasjonstakster i fortløpende rekkefølge for det samme anlegg med samme skjønnsstyrer, betales gebyr som for en forretning, selv om takstene holdes som flere forretninger.

Alle besiktigelser og skjønn over skip og last, foranlediget ved samme havari og holdt i samme distrikt, anses ved beregning av gebyr som en forretning.

§ 13. For skiftetakster hvor dommeren ikke styrer og deltar i taksten, betales rettsgebyret.

Kapittel 4. Tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring.

0 Overskriften endret ved lov 26 juni 1992 nr. 86 som endret ved lov 8 jan 1993 nr. 20.

§ 14. For begjæring om utlegg betales 1,7 ganger rettsgebyret. Det betales ikke gebyr for begjæring om utlegg for underholdsbidrag mv. og for tvangsbøt etter barnelova § 65. Det betales ikke gebyr etter første punktum når det første gang fremmes ny begjæring om utlegg for krav som er fastslått i dom, kjennelse eller rettsforlik etter behandling i forlikrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-7 med mindre den opprinnelige utleggssaken ble fortsatt etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-7 tredje ledd.

For begjæring om annen tvangsfullbyrdelse enn utlegg betales 2,1 ganger rettsgebyret. I følgende tilfeller betales dessuten følgende tillegg:

1. Ved begjæring om tvangssalg etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 8: 3 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangssalget blir truffet.
2. Ved begjæring om tilbakelevering etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 9: 2 ganger rettsgebyret når tilbakeleveringen blir gjennomført.
3. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 10: rettsgebyret når tvangsdekning blir gjennomført.
4. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven kapitlene 11 og 12: 9 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangsdekningen blir truffet.
5. Ved begjæring om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13: 2 ganger rettsgebyret når tvangsfullbyrdelse blir gjennomført.

Gebyret etter første og annet ledd skal betales selv om begjæringen senere blir trukket tilbake eller avvist.

Gebyret omfatter også sideutgifter. Dette gjelder likevel ikke:

1. utgifter til flytting og oppbevaring av løsøre ved fravikelse av fast eiendom.
2. sideutgifter ved tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven §§ 10-13 og 10-14.

Gebyr etter denne paragraf innkreves etterskuddsvis. Der tvangssalg gjennomføres, sørger namsmyndigheten eller medhjelperen for betaling av gebyret. Ved begjæring om utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav f kan namsmannen i særlige tilfeller kreve at gebyret etter første ledd første punktum betales forskuddsvis.

For utleggstrekk besluttet av kommunekasserer, bidragsfogd, Statens innkrevingsentral eller annen særskilt namsmann betales ikke gebyr. Det samme gjelder når Statens innkrevingsentral gjennomfører tvangsdekning i enkle pengekrav etter tvangsfullbyrdelsesloven § 2-14 annet ledd. For gebyr som påløper ved kommunekassererens forretning for utleggspant kan departementet bestemme at betalingen skal tilfalle kommunen.

0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 98, 16 juni 1989 nr. 62, 26 juni 1992 nr. 86, 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 12 des 2003 nr. 112 (ikr. 1 jan 2004), 20 juni 2003 nr. 40 (ikr. 1 apr 2004 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 728), 25 juni 2004 nr. 54 (ikr. 1 juli 2004), 17 des 2004 nr. 95 (ikr. 1 jan 2005), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 22 des 2006 nr. 101 (ikr. 1 jan 2007), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533), 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), 18 des 2015 nr. 125 (ikr. 1 jan 2016).

§ 15. For klage til tingretten betales rettsgebyret. Overføres klagen til behandling i søksmåls former, betales bare gebyr etter § 8 første ledds annet punktum.

For begjæring til tingretten om midlertidig sikring betales 2,5 ganger rettsgebyret. Gebyret omfatter også iverksettelsen.

Det betales ikke gebyr for:

1. Midlertidig avgjørelse etter ekteskapsloven § 92 om rett til bidrag.
2. Sak som behandles av tingretten etter lov 8 juli 1988 nr 72 om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m.v. og om tilbakelevering av barn.

0 Endret ved lover 20 des 1991 nr. 85, 26 juni 1992 nr. 86, 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

Kapittel 5. Skifte- og konkursbehandling m.v.

§ 16. For bobehandling ved tingretten betales gebyr etter følgende satser:

1. For felleseiebo og konkursbo som åpnes av tingretten betales 25 ganger rettsgebyret, eventuelt gebyr etter § 18 tredje ledd. For dødsbo som åpnes av tingretten betales 18 ganger rettsgebyret, eventuelt gebyr etter § 18 tredje ledd.
2. For gjeldsforhandlingsbo betales 5 ganger rettsgebyret. Tas skyldnerens bo under konkursbehandling i forbindelse med innstilling av gjeldsforhandlingen, betales i stedet gebyr etter nr. 1.
3. For forberedende rettsmøte før åpning av dødsbo og felleseie betales 2 ganger rettsgebyret. Åpner tingretten bobehandling betales i stedet gebyr etter nr 1.
4. For summarisk skifte etter reglene i skifteloven § 98 betales ikke gebyr.

0 Endret ved lover 8 juni 1984 nr. 60, 22 des 1989 nr. 106, 22 juni 1990 nr. 40, 2 des 1994 nr. 63 (ikr. 1 jan 1995), 23 des 1994 nr. 76 (ikr. 1 jan 1995), 22 des 1995 nr. 81 (ikr. 1 jan 1996), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 18 des 2015 nr. 125 (ikr. 1 jan 2016).

§ 17. Overtas et bo til privat skifte utenfor tingretten uten at det er holdt registreringsforretning eller skiftesamling i boet, betales ikke gebyr etter § 16 nr. 1. Er proklama innrykket betales likevel 4 ganger rettsgebyret. Dersom begjæring om konkursbehandling eller gjeldsforhandling blir avslått av retten eller trukket tilbake, betales 3 ganger rettsgebyret. En arbeidstaker som på grunn av manglende utbetaling av lønn m.v. har begjært konkurs åpnet hos sin arbeidsgiver, er fritatt for gebyrplikten. Retten kan likevel ilegge 3 ganger rettsgebyret når den finner at arbeidstakeren har fremsatt en konkursbegjæring i den hensikt å skade arbeidsgiver, eller når begjæringen for øvrig er uten saklig grunn.

Lovbestemte kunngjøringer som rykkes inn av retten eller på vegne av retten dekkes av staten.

0 Endret ved lover 8 juni 1984 nr. 60, 22 des 1989 nr. 106, 23 des 1994 nr. 76, 15 mai 1998 nr. 27 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 15 mai 1998 nr. 478), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 18. Holdes det mer enn tre rettsmøter (skiftesamlinger) under bobehandling, betales i tillegg 5 ganger rettsgebyret for hvert rettsmøte ut over det tredje. I konkursbo betales bare tillegg for hvert rettsmøte ut over det femte etter åpningen.

Blir et dødsbo, felleseiebo eller konkursbo innstilt eller tilbakelevert loddeierne, betales halvparten av fullt gebyr.

Har det i et bo vært oppnevnt bobestyrer etter skifteloven § 91 første ledd, betales halvparten av fullt gebyr såfremt oppnevningen ikke er blitt tilbakekalt etter samme lovs § 91e.

0 Endret ved lover 22 juni 1990 nr. 40, 2 des 1994 nr. 63 (ikr. 1 jan 1995).

§ 19. Medfører bobehandlingen gebyrplikt etter § 16 nr. 1, betales ikke særskilt gebyr for vanlig registrering og forsegling.

For øvrig betales 2 ganger rettsgebyret for hver dag som går med til registrering og forsegling.

0 Endret ved lover 22 juni 1990 nr. 40, 2 des 1994 nr. 63 (ikr. 1 jan 1995).

§ 20. For begjæring fra loddeier om utferdigelse av proklama i medhold av skifteloven § 70 annet ledd betales 4 ganger rettsgebyret. Tas boet senere under behandling av tingretten, reduseres gebyret for bobehandlingen med 4 ganger rettsgebyret.

0 Endret ved lover 18 des 1998 nr. 82 (ikr. 1 jan 1999), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

Kapittel 6. Tinglysing, registrering m.v.

§ 21. (Opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131.)

0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 85, 12 juni 1987 nr. 48, 23 des 1988 nr. 102 og 103, 20 des 1991 nr. 85, 15 mai 1992 nr. 46, 20 des 2002 nr. 104 (ikr. 1 jan 2003), 5 sep 2003 nr. 92 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119), 17 juni 2005 nr. 91 (ikr. 1 juli 2005), 21 des 2005 nr. 132 (ikr. 1 jan 2006), 14 des 2012 nr. 88 (ikr. 1 jan 2013), opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474).

§ 21 a. (Opphevet ved lov 5 sep 2003 nr. 92.)

0 Tilføyd ved lov 20 des 1991 nr. 85, endret ved lov 1 juni 2001 nr. 28 (i kraft 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), opphevet ved lov 5 sep 2003 nr. 92 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119).

§ 22. (Opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131.)

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 102, 15 mai 1992 nr. 46, 26 juni 1992 nr. 86, 17 juli 1992 nr. 99, 23 des 1994 nr. 76 (ikr. 1 jan 1995), 18 des 1998 nr. 82 (ikr. 1 jan 1999), 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474).

§ 23. (Opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131.)

0 Endret ved lover 12 juni 1987 nr. 48, 23 des 1988 nr. 102, 20 des 1991 nr. 85, 15 mai 1992 nr. 46, 5 sep 2003 nr. 92 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119), opphevet ved lov 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474).

§ 23 a. For anke mot tinglysnings- og registreringsavgjørelser etter tinglysningsloven, burettslagslova og kraftledningsregisterloven betales 6 ganger rettsgebyret.

0 Tilføyd ved lov 29 juni 1990 nr. 47, endret ved lover 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 13 des 2013 nr. 131 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 13 des 2013 nr. 1474).

Kapittel 7. Firmaregistrering.

§ 24. (Opphevet ved lov 5 sep 2003 nr. 92.)

0 Endret ved lover 19 des 1986 nr. 74, 21 juni 1985 nr. 78, 21 des 1990 nr. 75, 20 des 1991 nr. 85, 22 des 1995 nr. 81 (i kraft 1 juli 1996 iflg. res. 22 des 1995 nr. 1038), opphevet ved lov 5 sep 2003 nr. 92 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119).

Kapittel 8. Forkynnelse og vekselprotest.

0 Overskriften endret ved lover 13 des 1985 nr. 90, 29 juni 1990 nr. 47.

§ 25. Det offentlige dekker kostnadene for forkynnelse ved stevnevitne når slik forkynnelse er nødvendig etter lovgivningen eller begjært av offentlig myndighet. For forkynnelse av betalingsoppfordring etter konkursloven 8 juni 1984 nr. 58 § 63 betales likevel halvparten av rettsgebyret. Samme gebyr betales for forkynnelse ved stevnevitne i andre tilfelle enn nevnt i første, jfr. annet punktum. Det betales gebyr for hver person dokumentet skal forkynnes for.

For protest av veksel, sjekk eller anvisning betales halvparten av rettsgebyret for hver person det opptas protest hos.

0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 85, 27 juni 1986 nr. 48, 26 juni 1992 nr. 86, 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901).

Kapittel 9. Forskjellige bestemmelser.

0 Overskriften endret ved lov 29 juni 1990 nr. 47.

§ 26. For begjæring til tingretten etter voldgiftsloven § 13 fjerde ledd betales rettsgebyret.

For begjæring til tingretten etter voldgiftsloven § 15 annet ledd, § 16 første ledd, § 18 fjerde ledd, 30 annet ledd og § 39 tredje ledd betales 2 ganger rettsgebyret. Ved muntlig behandling påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag.

For begjæring til tingretten etter voldgiftsloven § 30 første ledd betales rettsgebyret. Ved bevisopptak i rettsmøte i tingretten påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag.

0 Opphevet ved lov 19 juni 1997 nr. 82, tilføydd igjen ved lov 14 mai 2004 nr. 25 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 14 mai 2004 nr. 751).

§ 27. Avskrifter, utskrifter og kopier av dokument i andre rettsforretninger enn nevnt i § 23, skal gis gebyrfritt. Departementet kan likevel gi forskrifter om gebyr for avskrifter, utskrifter og kopier. Departementet kan også gi forskrifter om gebyr for dokument som gjøres tilgjengelig i maskinlesbar form.

0 Endret ved lov 12 jan 1995 nr. 4 (ikr. 1 apr 1995).

§ 27 a. For følgende særlige anker betales 6 ganger rettsgebyret:

1. anke etter rettshjelploven § 27 eller etter bestemmelser som viser til rettshjelploven § 27.
2. anke mot avgjørelser under notarialforretninger.

0 Tilføydd ved lov 29 juni 1990 nr. 47, endret ved lover 9 jan 1998 nr. 3 (ikr. 1 apr 1998), 15 apr 2005 nr. 17 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 15 apr 2005 nr. 339), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 27 b. For klage til tingretten i saker etter gjeldsordningsloven betales rettsgebyret.

For salg etter tvangsfullbyrdelseslovens regler i henhold til gjeldsordningsloven § 4-6 betales ikke gebyr.

0 Endret ved lov 17 juli 1992 nr. 99, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 27 c. For oppbevaring av testament hos domstol i medhold av arveloven § 68 betales 0,8 ganger rettsgebyret.

0 Tilføyd ved lov 21 juni 2013 nr. 93 (ikr. 1 juli 2013).

Kapittel 10. Overgangsbestemmelser.

§ 28. Henviser noen lov til en lovbestemmelse som erstattes av en bestemmelse i denne lov, skal henvisningen anses å gjelde denne.

Regler som er gitt av Kongen eller et departement i medhold av noen lovbestemmelse som avløses av tilsvarende bestemmelse i denne lov, vedblir å gjelde så langt de ikke strider mot regler gitt i eller i medhold av denne lov.

For forretninger som er begjært eller påbegynt før denne lovs ikrafttreden, betales gebyr etter bestemmelsene i den hittil gjeldende lovgivning.

Kapittel 11. Ikrafttreden. Opphevelse og endring i gjeldende lover.

§ 29. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid oppheves lov 18. desember 1959 nr. 11 om betaling for rettsforretninger (sportelloven).

0 Fra 1 mars 1983 iflg. res. 11 feb 1983 nr. 84.

§ 30. Fra lovens ikrafttredelse gjøres følgende endringer i andre lover: - - -